Dispečer/dispečerka údržby silnic (kód: 37-003-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo dopravy
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Posuzování podkladů pro stanovení regulačních opatření, kterými se mění způsob řízení a organizace dopravy, v rámci výkonu činností vyplývajících ze zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v působnosti samosprávního úřadu	4
Koordinace a řízení rozvoje přepravních systémů osobní nebo nákladní silniční dopravy	4
Plánování trasy s ohledem na hospodárnost přeprav v silniční nákladní dopravě	4
Organizace a řízení práce řidičů v silniční nákladní dopravě	4
Dojednávání a zajišťování údržby a oprav vozidel v rámci řízení osobní a nákladní silniční dopravy, předávání a přejímání vozidel z opravy a od řidičů	4
Vyplňování a vedení předepsané dokumentace, evidence a výkazů o silniční dopravě	4
Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční nákladní dopravě	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Posuzování podkladů pro stanovení regulačních opatření, kterými se mění způsob řízení a organizace dopravy, v rámci výkonu činností vyplývajících ze zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v působnosti samosprávního úřadu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Na základě znalosti zákona a příslušných opatření k zajištění provozu na pozemních komunikacích navrhnout řešení případové studie	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit regulační opatření podle zadání v souladu s platnými předpisy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Koordinace a řízení rozvoje přepravních systémů osobní nebo nákladní silniční dopravy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit vhodný postup pro údržbu silnic na základě zadaných kritérií se znalostí základních mechanizačních prostředků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vybrat vhodný prostředek pro údržbu silnic podle zadání konkrétní situace	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit kontrolní body pro zjištění správnosti postupu zajištění sjízdnosti komunikací při řešení zadané případové studie	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Plánování trasy s ohledem na hospodárnost přeprav v silniční nákladní dopravě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Naplánovat trasu s ohledem na hospodárnost s použitím mapových podkladů podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Prokázat znalosti dopravní infrastruktury, dopravních omezení, zákazů jízd s ohledem na druh vozidel a povahu nákladu v případové studii	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit správné způsoby, jak minimalizovat nucené přejezdy vozidel bez nákladu podle zadané situace	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyhodnotit meteorologickou situaci podle případové studie a navrhnout organizaci vhodné údržby komunikací	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizace a řízení práce řidičů v silniční nákladní dopravě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit kvalifikaci řidiče pro obsluhu strojních a dopravních prostředků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout složení posádek a stanovit plán zajištění provozu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Sestavit pracovní režim při obvyklých a mimořádných podmínkách dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Prokázat znalost pracovně právních předpisů a bezpečnosti práce na případové studii	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dojednávání a zajišťování údržby a oprav vozidel v rámci řízení osobní a nákladní silniční dopravy, předávání a přejímání vozidel z opravy a od řidičů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Organizačně zajistit údržbu a opravy vozidel, strojů a zařízení podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyřešit modelovou situaci poruchy vozidla podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předat vozidlo k opravě servisní organizaci podle zadání, vč. příslušné agendy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyplňování a vedení předepsané dokumentace, evidence a výkazů o silniční dopravě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést zásady vedení dokumentace v příkladu podle zadání	Ústní ověření
b) Zajistit předepsanou dokumentaci a stanovit postup řešení dopravní nehody podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyplnit dokumenty podle zadání a uvést zásady komunikace se státními orgány podle zadané modelové situace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční nákladní dopravě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést postup řešení dopravní nehody a poruchy vozidla v souvislosti se zajištěním BOZP, PO, OŽP na základě zadané modelové situace	Ústní ověření
b) Vysvětlit nejčastější příčiny nehodovosti, materiální a ekonomické důsledky a význam prevence	Písemné a ústní ověření
c) Zabezpečit dodržení zásad ochrany životního prostředí při provádění údržby silnic na základě zadaní	Ústní ověření
d) Uvést základní postupy kontroly způsobilsoti obsluh vozidel a strojů	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována. Uchazeč je povinen předložit řidičské oprávnění skupiny B.

Při ověřování odborných způsobilostí je třeba respektovat ustanovení technických norem v platném znění a právních předpisů:

Zákon č. 262/2006 Sb. – zákoník práce
Nařízení vlády č. 589/2006 Sb. – odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě
Zákon č. 111/1994 Sb. – o silniční dopravě
Vyhl. 478/200 Sb. – prováděcí vyhláška zákona o silniční dopravě
Nařízení EP č. 561/2006 – harmonizace některých předpisů v sociální oblasti ohledně silniční dopravy
Zákon č. 455/1991 Sb. – o živnostenském podnikání
Zákon č. 89/2012 – občanský zákoník vč. BOZP, ochranné pomůcky
Zákon č. 552/1991 Sb. – o státní kontrole
Zákon č. 56/2001 Sb. – zákon o podmínkách provozu vozidel - druhy silničních vozidel
Vyhláška č. 341/2014 Sb. – největší povolené rozměry silničních vozidel
Vyhláška č. 522/2006 Sb. – o státním odborném dozoru a kontrolách v silniční dopravě

Při způsobu ověření "písemné a ústní ověření" uchazeč vypracuje volně písemnou odpověď, kterou v případě potřeby doplní o ústní vysvětlení.
Součástí hodnoticího standardu není samostatná písemná zkouška, není tedy stanovena doba pro vykonání písemné zkoušky.
Při praktickém ověřování jednotlivých kompetencí je třeba v odpovídajících případech hodnotit organizaci práce, dodržování předepsaných technologických postupů, volbu a dodržování pracovních postupů, volbu a používání nářadí, zařízení a pracovních pomůcek. Dále je hodnoceno dodržování předpisů BOZP a používání osobních ochranných pracovních prostředků, dodržování předpisů požární ochrany a hygieny práce. Nedílnou součástí hodnocení je hodnocení kvality provedení prací.

Autorizovaná osoba připraví ke zkoušce případové studie a modelové situace, na kterých odzkouší uvedená hodnoticí kritéria.Příprava studií a modelových situací je v kompetenci autorizované osoby, která zvolí příslušnou případovou situaci i podle svého vhledu a dle aktuální problematiky v období zkoušky.

Kompetence i21.D.3774 Posuzování podkladů pro stanovení regulačních opatření, kterými se mění způsob řízení a organizace dopravy, v rámci výkonu činností vyplývajících ze zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v působnosti samosprávního úřadu - autorizovaná osoba připraví minimálně 3 případové studie pro ověřování kritéria hodnocení a)
Kompetence h21.Z.2007 Koordinace a řízení rozvoje přepravních systémů osobní nebo nákladní silniční dopravy - autorizovaná osoba připraví minimálně 3 případové studie pro ověřování kritéria hodnocení c). Uvádí se příklady zjištěné praxe pro stanovení odpovídajích postupů zabezpečení sjízdnosti dopravních cest v dané situaci.
Kompetence h21.D.1028 Plánování trasy s ohledem na hospodárnost přeprav v silniční nákladní dopravě - autorizovaná osoba připraví minimálně 3 případové studie pro ověřování kritéria hodnocení b) a 3 případové studie pro ověření kritéria hodnocení d)
Kompetence h21.Z.1004 Organizace a řízení práce řidičů v silniční nákladní dopravě - autorizovaná osoba připraví minimálně 3 případové studie pro ověřování kritéria hodnocení d)
Kompetence h21.C.2001 Dojednávání a zajišťování údržby a oprav vozidel v rámci řízení osobní a nákladní silniční dopravy, předávání a přejímání vozidel z opravy a od řidičů - autorizovaná osoba připraví minimálně 3 modelové situace pro ověřování kritéria hodnocení b)
Kompetence h21.D.8005 Vyplňování a vedení předepsané dokumentace, evidence a výkazů o silniční dopravě - autorizovaná osoba připraví minimálně 3 modelové situace pro ověřování kritéria hodnocení c)
Kompetence h21.D.1013 Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí v silniční dopravě - autorizovaná osoba připraví minimálně 3 modelové situace pro ověřování kritéria hodnocení a)

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet zejména k přesnosti, kvalitě a dodržování platných zákonů a norem. Je nutné i posuzovat rovněž samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle platných podmínek pracoviště či daných obecných zákonných předpisů a norem.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou se zaměřením na silniční dopravu a alespoň 5 let odborné praxe v pozici dispečera silniční osobní nebo nákladní dopravy nebo v řídicí pozici v oblasti provozování nebo organizace silniční dopravy.
b) Vyšší odborné vzdělání se zaměřením na silniční dopravu a alespoň 5 let odborné praxe v řídicí pozici v oblasti provozování nebo organizace silniční dopravy.
c) Vysokoškolské vzdělání v oblasti dopravy a alespoň 5 let odborné praxe v řídicí pozici v oblasti provozování nebo organizace silniční dopravy.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo dopravy, www.mdcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro vykonání zkoušky je třeba mít k dispozici prostory s technickým vybavením a sociálním zařízením vyhovujícím hygienickým standardům pro výukové prostory.
Předpokladem pro uskutečnění zkoušky je mj. vybavení:
• Počítač s připojením k internetu
• Soubor zadání případových studií
• Tiskopisy pro návrhy opatření podle předpisů a dalších tiskopisů, vč. záznamu provozu vozidla, záznamu o dopravní nehodě, záznamu doby řízení a odpočinku řidiče a pod.
• Předpisy a dokumenty uvedené ve standardu této profesní kvalifikace v aktuálním znění v tištěné nebo elektronické podobě.
Pro praktické splnění zadané činnosti spojené se strojním a motovybavením je za minimálně vyžadované vybavení považováno: čelní kolový nakladač, sypač, traktor s radlicí a nákladní auto s hydraulickou rukou. Dalším doporučeným technickým vybevením příslušného pracoviště jsou automobily, stroje a zařízení používané pro údržbu silnic (malý vibrační válec, silniční zametací stroj, vibrační desky, štěpkovače či míchací vozy).

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro stavebnictví, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Metrostav, a. s.
BES, s. r. o. Benešov
SPŠ Chrudim